

Best หรือ Good practice

เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพในการเคลื่อนย้ายกำลังเข้าพื้นที่ประสบอุทกภัย

1. ความสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรมที่นำเสนอ

- ความเป็นมาและสภาพปัญหา

ตามที่ประเทศไทยมักจะประสบปัญหาภัยพิบัติต่างๆ ในห้วงที่ผ่านมา ซึ่งได้สร้างความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สิน ส่งผลกระทบต่อเนื่องมากมายทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอุทกภัยหรือภัยจากน้ำท่วมที่เกิดขึ้นมาแล้วหลายครั้ง เช่น เหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่เมื่อปี 2554 ซึ่งถือว่าเป็นครั้งที่รุนแรงที่สุดในประวัติศาสตร์ กินระยะเวลาต่อเนื่องยาวนานนับปี และมีพื้นที่ประสบภัยกระจายทั่วประเทศ โดยพื้นที่เกิดเหตุจากลำน้ำที่น้ำล้นตลิ่งแล้วกระจายท่วมไปยังบริเวณโดยรอบ ขยายเข้าสู่ร่องน้ำลำคลองสาขาต่างๆ มากมายเป็นบริเวณกว้าง มีประชาชนได้รับผลกระทบมากมายทั้งบาดเจ็บ เสียชีวิต เนื่องจากการเข้าให้การช่วยเหลือของหน่วยงานต่างๆ ไม่สามารถเข้าถึงบางพื้นที่ที่เป็นอุปสรรคเนื่องจากการขาดแคลนเครื่องมืออุปกรณ์ที่เหมาะสม เช่น เรือประเภทต่างๆ รวมทั้งยานพาหนะในการลำเลียงเรือและอุปกรณ์ช่วยเหลือเข้าสู่พื้นที่ เป็นต้น ส่งผลให้การเข้าให้การช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยมีความจำเป็นต้องรอให้ระดับน้ำลดจึงจะสามารถถึงเข้าถึงพื้นที่ประสบภัยได้ จึงเป็นเหตุให้หลายพื้นที่ที่มีประชาชนผู้ประสบภัยได้รับอันตรายอันเนื่องมาจากการเข้าช่วยเหลือไม่ทันท่วงที ดังนั้นการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย จึงจำเป็นต้องระดมขีดความสามารถของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีอุปกรณ์ที่ต้องการให้มากที่สุดเข้าให้การช่วยเหลือ ทั้งนี้รวมทั้งหน่วยงานต่างๆ ของกองทัพเรือ ที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการจัดกำลังพลและยุทโธปกรณ์จากกองทัพเข้าร่วมให้การช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย

กองเรือลำน้ำ ซึ่งเป็นหน่วยกำลังรบสังกัดกองเรือยุทธการ ที่มีภารกิจในการจัดและเตรียมกำลังในการปฏิบัติการตามลำน้ำ ซึ่งมียุทโธปกรณ์หลักเป็นเรือรบขนาดเล็กมีน้ำหนักเบา กินน้ำตื้น มีความคล่องตัวสูง และยังมีเรือขนาดเล็กประเภทอื่นๆ หลากหลายชนิด เช่น เรือพยาบาล เรือยางท้องแข็ง เรือยาง และเรือเจ็ทสกี เป็นต้น อีกทั้งภารกิจของ กลน. ได้รับมอบหมายที่เป็นหน่วยบรรเทาสาธารณภัยกองเรือลำน้ำ (นบก.กลน.) ซึ่งเป็นหน่วยบรรเทาสาธารณภัยภายในการอำนวยความสะดวกของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยฐานทัพเรือกรุงเทพ (ศบก.ฐท.ภท.) โดยมีหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยพิบัติต่างๆ ในพื้นที่แม่น้ำเจ้าพระยาและคลองต่างๆ นอกจากนี้ในบางโอกาสเมื่อเกิดอุทกภัยตามพื้นที่ทางบก กลน. มักจะได้รับมอบหมายจาก ศบก.ทร. ให้ปฏิบัติภารกิจในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยตามพื้นที่ดังกล่าวอยู่เป็นประจำ กลน. จึงสามารถที่จะปรับกำลังพลและยุทโธปกรณ์มาใช้ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำได้ทันที ประกอบกับขีดความสามารถของ กลน. ในเรื่องความคล่องตัว (mobility) ที่จะสามารถเคลื่อนย้ายกำลังพลและยุทโธปกรณ์ทางบกเข้าพื้นที่ประสบภัยได้ทั่วประเทศภายในระยะเวลาอันสั้น และสามารถเข้าถึงพื้นที่ประสบอุทกภัยได้อย่างมีข้อจำกัดน้อยที่สุด จึงจะทำให้ผู้ประสบภัยทางน้ำได้รับการช่วยเหลือได้ทันท่วงที

ในการเคลื่อนย้ายกำลังพลและยุทโธปกรณ์เข้าสู่พื้นที่ประสบอุทกภัยของ กลน. จึงเป็นกระบวนการสำคัญขั้นแรกในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย โดยทั่วไปจะประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสำรวจพื้นที่ 2) การเลือกที่ตั้งที่ทำการในสนามและจุดจอดเรือ 3) การวางแผนการเคลื่อนย้ายกำลัง 4) การเคลื่อนย้ายกำลังเข้าพื้นที่ และ 5) การสถาปนาหน่วยและการจัดระเบียบที่ตั้ง โดยอาศัยการรวบรวมข้อมูลของพื้นที่ปฏิบัติการ การวางแผนในการจัดกำลังและเลือกที่ทำการในสนามและจุดจอดเรือ การวางแผนการเคลื่อนย้ายกำลัง การวางแผนในการสถาปนาที่ตั้ง รวมทั้งการวางแผนในการส่งกำลังบำรุงที่เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ ลักษณะและข้อจำกัดของพื้นที่ประสบภัย ภัยคุกคามด้านต่างๆ รวมทั้งความ

ช่วยเหลือที่ผู้ประสบภัยต้องการ จึงจะส่งผลให้การปฏิบัติการกิจการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย สามารถ บรรลุภารกิจตามที่หน่วยเหนือสั่งการและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น การจัดทำคู่มือการวางแผนในการเคลื่อนย้ายกำลังเข้าสู่พื้นที่ประสบอุทกภัย จากกระบวนการจัดการความรู้ของ กลน. ในครั้งนี้ จึงเป็นการรวบรวมประสบการณ์การปฏิบัติการ และบทเรียนที่ได้รับจากการปฏิบัติการของ กลน. ในอดีตมาเรียบเรียงและจัดทำเป็นคู่มือฯ เพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการเคลื่อนย้ายกำลังเข้าสู่พื้นที่ประสบอุทกภัย สำหรับฝ่ายอำนวยการสายต่างๆ ของ กลน. และ นขต. กลน. ใช้ในการวางแผน การเตรียมการในการเคลื่อนย้ายกำลังฯ ให้สามารถวางแผน และจัดทำแผนการปฏิบัติ ได้ในเวลาอันสั้นและใช้กำลังอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์

2. จุดประสงค์และเป้าหมาย ของการดำเนินงาน

จุดประสงค์

เพื่อให้ฝ่ายอำนวยการสายต่างๆ ของ กลน. และ หน.นขต.กลน. มีความเข้าใจในการรวบรวมข้อมูลพื้นที่ปฏิบัติการ การวางแผนในการประกอบกำลัง การบรรทุกและลำเลียงเรือ การเตรียมอุปกรณ์ของส่วนต่างๆ การจัดทำแผนเผชิญเหตุ ตลอดจนรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติในการเคลื่อนย้ายกำลังเข้าสู่พื้นที่ประสบอุทกภัยได้อย่างถูกต้อง ก่อนจะไปปฏิบัติการในการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยตามที่หน่วยเหนือสั่งการได้ทันที ทันต่อเหตุการณ์ในพื้นที่รับผิดชอบ หรือในพื้นที่อื่นๆ ตามที่ได้รับสั่งการ

เป้าหมาย

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

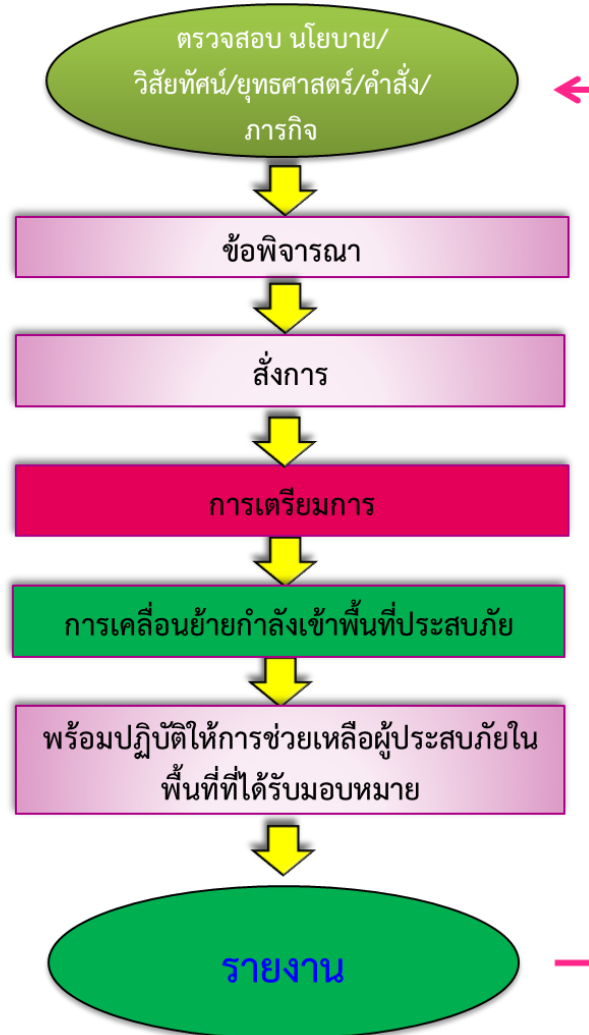
1. ร้อยละของจำนวนฝ่ายอำนวยการสายต่างๆ ของ กลน. และ หน.นขต.กลน. ที่เข้าร่วมการจัดทำแผนการเคลื่อนย้ายกำลังเข้าสู่พื้นที่ประสบอุทกภัย (กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ฝ่ายอำนวยการสายต่างๆ ของ กลน. หน.นขต.กลน. หน. หน.ชุดสนับสนุน กำลังพลประจำเรือ หน.พลขับ หน.ชุดคุ้มกัน และผู้ปฏิบัติอื่นๆที่สำคัญ)
2. ระยะเวลาในการวางแผนการเคลื่อนย้ายกำลังเข้าสู่พื้นที่ประสบอุทกภัย
3. จำนวนอุปสรรค ข้อขัดข้อง ข้อเสนอแนะ
4. จำนวนข้อตกลงใจในการปฏิบัติที่ตกลงกันได้
5. ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมการจัดทำแผนและผู้นำแผนไปปฏิบัติ

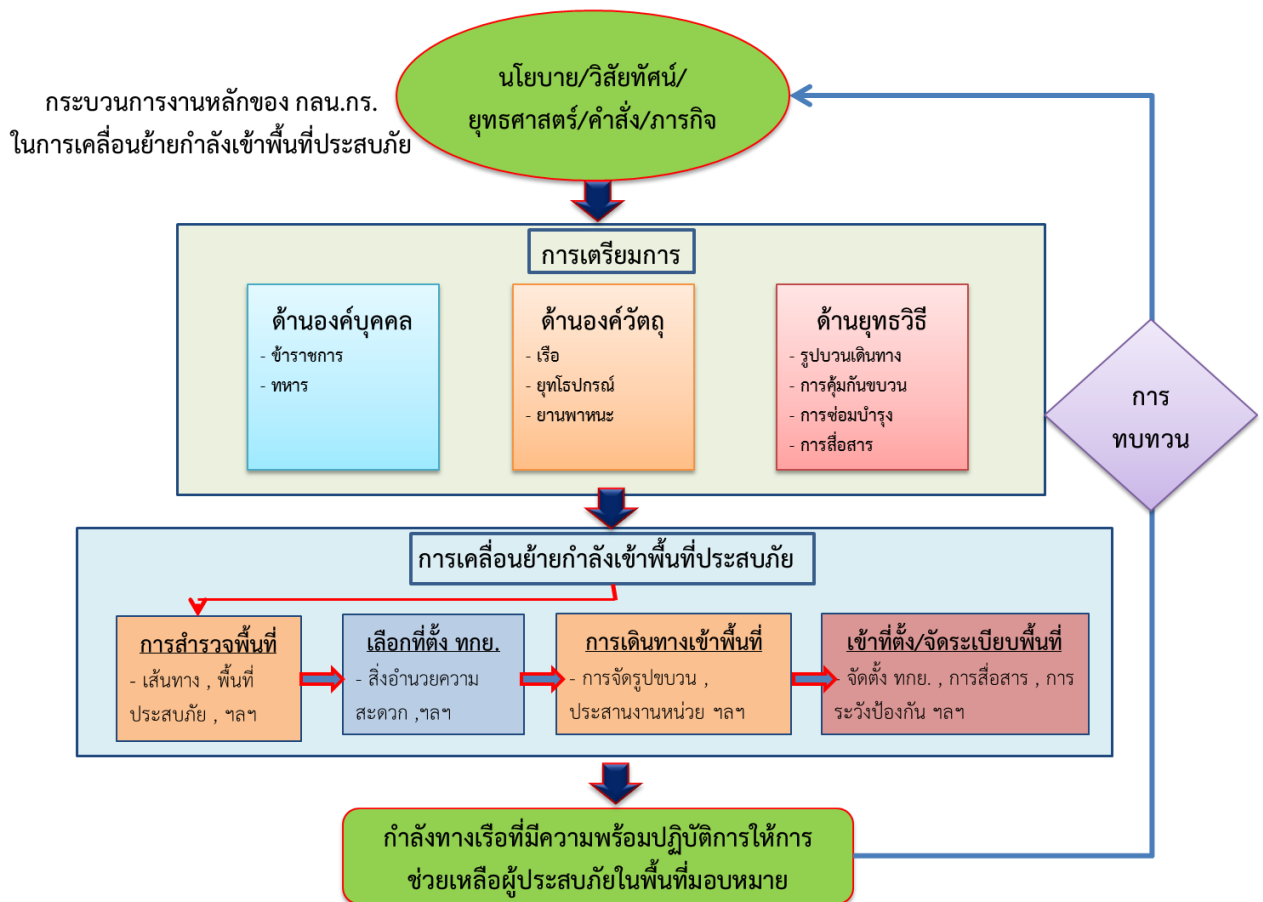
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

1. ความถูกต้องและความทันสมัยของข้อมูลสภาพภูมิประเทศและความช่วยเหลือที่ประชาชนต้องการ
2. รายการข้อตกลงใจในการเตรียมการ
3. ความเข้าใจในแผนการการเคลื่อนย้ายกำลังเข้าสู่พื้นที่ประสบอุทกภัยและการเตรียมการด้านต่างๆ
4. สัมพันธภาพของผู้ปฏิบัติภายในหน่วยเฉพาะกิจในการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย
5. กำลังพลของ กลน. ในส่วนของฝ่ายอำนวยการ และ หน.นขต.กลน. ที่มีส่วนในการวางแผน รวมทั้งกำลังพลในหน่วยเฉพาะกิจในการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยมีขีดสมรรถนะในการวางแผนและการปฏิบัติการฯ ที่เพิ่มขึ้น

3. กระบวนการผลิตผลงาน หรือขั้นตอนการดำเนินงาน (PDCA, กระบวนการจัดการความรู้)

**กระบวนการเคลื่อนย้ายกำลัง
เข้าพื้นที่ประสบภัย**

4. ผลการดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 ผลที่เกิดตามจุดประสงค์ ของฝ่ายอำนวยการสายต่างๆ ของ กลน. และ หน.นขต.กลน. รวมทั้งผู้ปฏิบัติภายในหน่วยเฉพาะกิจในการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย ที่เข้าร่วมการวางแผนและการเตรียมการ ในการเคลื่อนย้ายกำลังเข้าสู่พื้นที่ประสบอุทกภัยปฏิบัติ มีความเข้าใจ และสามารถเตรียมการได้ตามที่วางแผน อย่างครบถ้วน สามารถแสดงความเกี่ยวข้องตามตัวชี้วัดได้ตามตาราง ดังนี้

ผลลัพธ์	การวัดเชิงปริมาณ	การวัดเชิงคุณภาพ
- ฝ่ายอำนวยการสายต่างๆ ของ กลน. และ หน.นขต.กลน. มีความเข้าใจในการรวบรวมข้อมูลพื้นที่ปฏิบัติการ การวางแผนในการประกอบกำลัง การบรรทุกและลำเลียงเรือ การเตรียมอุปกรณ์ของส่วนต่างๆ การจัดทำแผนเผชิญเหตุ ตลอดจนรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติในการเคลื่อนย้ายกำลังเข้าสู่พื้นที่ประสบอุทกภัยได้อย่างถูกต้อง	- ร้อยละของจำนวนฝ่ายอำนวยการสายต่างๆ ของ กลน. และ หน.นขต.กลน. ที่เข้าร่วมการจัดทำแผนการเคลื่อนย้ายกำลังเข้าสู่พื้นที่ประสบอุทกภัย - ระยะเวลาในการทำวางแผนการเคลื่อนย้ายกำลังเข้าสู่พื้นที่ประสบอุทกภัย	- ความถูกต้องและความทันสมัยของข้อมูลสภาพภูมิประเทศและความช่วยเหลือที่ประชาชนต้องการ - ความเข้าใจในแผนการการเคลื่อนย้ายกำลังเข้าสู่พื้นที่ประสบอุทกภัยและการเตรียมการด้านต่างๆ - กำลังพลของ กลน. ในส่วนของฝ่ายอำนวยการ และ หน.นขต.กลน. ที่มีส่วนในการวางแผนรวมทั้งกำลังพลในส่วนหน่วยเฉพาะกิจในการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย

		มีขีดสมรรถนะในการวางแผนและการปฏิบัติการฯ ที่เพิ่มขึ้น
ได้ข้อตกลงใจ ข้อเสนอแนะ ที่ใช้ปฏิบัติ/แก้ไขจำกัดด้านต่างๆ	- จำนวนข้อตกลงใจในการปฏิบัติที่ถกแถลงได้ - จำนวนอุปสรรค ข้อขัดข้อง ข้อเสนอแนะ	- รายการข้อตกลงใจที่ใช้ปฏิบัติได้จริง - ข้อเสนอแนะที่ถูกนำไปปรับปรุงแผน
- ผู้ปฏิบัติส่วนต่างๆ ในการปฏิบัติได้ร่วมปฏิบัติงานร่วมกัน	- ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมการจัดทำแผนและผู้ปฏิบัติภายในหน่วยเฉพาะกิจในการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย	- สัมพันธภาพของผู้เข้าร่วมการจัดทำแผนและผู้ปฏิบัติภายในหน่วยเฉพาะกิจในการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย

4.2 ผลสัมฤทธิ์ของงาน

1. จากการนำคู่มือการวางแผนในการเคลื่อนย้ายกำลังเข้าพื้นที่ประสบอุทกภัย มาใช้ใน ฝ่ายอำนวยการสายต่างๆ ของ กลน. และ หน.นขต.กลน. มีความเข้าใจในการปฏิบัติที่สอดคล้องกัน และใช้เวลาน้อยลงในการวางแผนและการเตรียมการเมื่อเปรียบเทียบกับจากการวางแผนและเตรียมการฯ ในอดีตได้เคยปฏิบัติมา

2. การปฏิบัติการในการเคลื่อนย้ายกำลังเข้าพื้นที่ประสบอุทกภัย ฯ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เป็นไปตามแผนและระยะเวลาที่กำหนด โดยปราศจากอุปสรรค ข้อขัดข้อง

3. กำลังพลทั้งฝ่ายอำนวยการสายต่างๆ ของ กลน. และ หน.นขต.กลน. รวมทั้งผู้ปฏิบัติภายในหน่วยเฉพาะกิจในการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยมีขีดสมรรถนะในการวางแผนและปฏิบัติการฯ ที่เพิ่มขึ้น

4.3 ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้เข้าใจถึงแนวทางการวางแผนและการเตรียมการในการเคลื่อนย้ายกำลังเข้าพื้นที่ประสบอุทกภัย และเข้าใจข้อจำกัดในการปฏิบัติเพื่อใช้ในการวางแผน รวมทั้งได้ข้อเสนอแนะที่ถูกนำไปปรับปรุงแผน

2. ในการถกแถลง มีการระดมความคิด แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การปฏิบัติของฝ่ายอำนวยการสายต่างๆ ของ กลน. และ หน.นขต.กลน. รวมทั้งผู้ปฏิบัติภายในหน่วยเฉพาะกิจในการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย เพื่อให้ได้หนการปฏิบัติที่ดีที่สุด ลดการสับสน และสอดคล้องกับกับสถานการณ์

3. กำลังพลทั้งฝ่ายอำนวยการสายต่างๆ ของ กลน. และ หน.นขต.กลน. รวมทั้งผู้ปฏิบัติภายในหน่วยเฉพาะกิจในการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยมีขีดสมรรถนะในการปฏิบัติการฯ ที่เพิ่มขึ้น

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 ฝ่ายอำนวยการสายต่างๆ ของ กลน. และกำลังพลที่ทำหน้าที่ในการสำรวจพื้นที่และรวบรวมข้อมูลสำหรับการวางแผน จะต้องสามารถทำการสำรวจพื้นที่และรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ได้ทันทีที่มีการมอบภารกิจให้ กลน. ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย เพื่อให้ดำเนินการวางแผนการเคลื่อนย้ายกำลังเข้าสู่พื้นที่ประสบอุทกภัยได้ทันต่อเหตุการณ์

5.2 ความพร้อมของ นขต.กลน. ในการจัดเตรียมเรือ ยานพาหนะในการลำเลียง รวมทั้งอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการสนับสนุนการปฏิบัติการกิจ เพื่อใช้ในการประกอบกำลังเมื่อมีเหตุการณ์

6. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

1. การจัดทำแผนการเคลื่อนย้ายกำลังเข้าสู่พื้นที่ประสบอุทกภัย ตามคู่มือการวางแผนการเคลื่อนย้ายกำลังเข้าสู่พื้นที่ประสบอุทกภัย จะทำให้ได้การรวบรวมข้อมูลของพื้นที่ปฏิบัติการ การวางแผนในการจัดกำลัง และเลือกที่ทำการในสนามและจุดจอดเรือ การวางแผนการเคลื่อนย้ายกำลัง การวางแผนในการสถาปนาที่ตั้ง รวมทั้งการวางแผนในการส่งกำลังบำรุงที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ประสบอุทกภัย รวมทั้งมีข้อขัดข้องน้อยที่สุด

2. ความพร้อมในการจัดเตรียมเรือ ยานพาหนะในการลำเลียง รวมทั้งอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการสนับสนุนการปฏิบัติการกิจ ของ นขต.กลน. มีความพร้อมสูงขึ้น

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

1. เผยแพร่คู่มือการวางแผนในการเคลื่อนย้ายกำลังเข้าสู่พื้นที่ประสบอุทกภัย บนเว็บไซต์ของ กลน. เพื่อให้กำลังพลของ กลน. และผู้สนใจ

2. นำมาใช้เป็นคู่มือในการวางแผนในการเคลื่อนย้ายกำลังเข้าสู่พื้นที่ประสบอุทกภัย เมื่อ กลน. ได้รับมอบภารกิจในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย รวมทั้งเป็นคู่มือเพื่อนำไปดัดแปลง ปรับปรุงให้สามารถใช้ในเคลื่อนย้ายกำลังของ กลน. เข้าสู่พื้นที่ปฏิบัติการในภารกิจอื่นๆ

3. เป็นหัวข้อในการเรียนการสอน หลักสูตรการปฏิบัติการตามลำน้ำ (ระดับผู้บริหาร) และหลักสูตรการปฏิบัติการตามลำน้ำ (ระดับผู้ปฏิบัติ) รวมทั้งการฝึกกำลังพลผลิตเปลี่ยน นรช. ประจำปี ที่ กลน. เป็นหน่วยรับผิดชอบ